

EUROPSKI PARLAMENT

2014 - 2019

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja

2014/2238(INI)

5.3.2015

NACRT IZVJEŠĆA

o Inicijativi za zeleno zapošljavanje: iskorištavanje potencijala zelenog gospodarstva za stvaranje radnih mjesta
(2014/2238(INI))

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja

Izvjestitelj: Jean Lambert

PR_INI

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
EXPLANATORY STATEMENT.....	8

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o Inicijativi za zeleno zapošljavanje: iskorištavanje potencijala zelenog gospodarstva za stvaranje radnih mjesta (2014/2238(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije naslovljenu „Inicijativa za zeleno zapošljavanje: iskorištavanje potencijala zelenog gospodarstva za stvaranje radnih mjesta” (COM(2014)0446),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije naslovljenu „Zeleni akcijski plan za mala i srednja poduzeća” COM(2014)0440),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije naslovljenu „Prema kružnom gospodarstvu: program nulte stope otpada za Europu” (COM(2014)0398),
- uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije „Iskorištavanje potencijala zelenog rasta za zapošljavanje” (SWD(2012)0092),
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 6. prosinca 2010. o politikama zapošljavanja u konkurentnom i zelenom gospodarstvu s niskim emisijama ugljika i učinkovitim korištenjem resursa,
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2010/707/EU od 21. listopada 2010. o smjernicama za politike zapošljavanja država članica,
- uzimajući u obzir studiju OECD-a i Europskog centra za razvoj strukovnog osposobljavanja iz 2014. naslovljenu „Zelenije vještine i radna mjesta, studije OECD-a o zelenom rastu”,
- uzimajući u obzir Pregled Europskog opservatorija za zapošljavanje iz travnja 2013. o promicanju zelenih radnih mjesta tijekom krize: priručnik najbolje europske prakse 2013. godine,
- uzimajući u obzir izvješće Međunarodne organizacije rada i Europskog centra za razvoj strukovnog osposobljavanja iz 2011. naslovljeno „Vještine potrebne za zelena radna mjesta – cjelovit uvid: sažeto izvješće na temelju studija o 21 državi”,
- uzimajući u obzir izvješće Europskog centra za razvoj strukovnog osposobljavanja iz 2010. naslovljeno „Vještine potrebne za zelena radna mjesta – europsko sažeto izvješće”,
- uzimajući u obzir radni dokument OECD-a, Centra za poduzetništvo (CFE) i Programa za lokalni gospodarski razvoj i razvoj zapošljavanja (LEED) naslovljen „Zelena radna mjesta i vještine: posljedice borbe protiv klimatskih promjena na lokalno tržište rada”,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. prosinca 2013. o eko-inovacijama – radna

mjesta i rast kao rezultat politike okoliša¹,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. ožujka 2012. o planu za prijelaz na konkurentno gospodarstvo s niskim emisijama ugljika do 2050.²,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 7. rujna 2010. o razvijanju mogućnosti zapošljavanja u novom, održivom gospodarstvu³,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja i mišljenja Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane i Odbora za prava žena i jednakost spolova (A8-0000/2015),
- A. budući da su svjetski trendovi, kao što su neučinkovita upotreba resursa, neodrživi pritisak na okoliš, klimatske promjene i rastuće socijalno isključenje te nejednakosti, gotovo dosegli granice iznad kojih se nepovratni učinci na naše društvo i prirodno okruženje ne mogu spriječiti;
- B. budući da zbog nedostatka jasnog političkog odgovora na te izazove postoji opasnost da znatan dio potencijala za otvaranje radnih mjesta tijekom zelenog i socijalno uključivog prijelaza bude neiskorišten;
- C. budući da kao odgovor na te prijetnje svjedočimo razvoju novih sektora, promjenama u mnogim drugima i slabljenju nekih sektora, poput onih koji onečišćuju u velikoj mjeri; budući da se u pogledu potonjeg sektora posebna pozornost treba pridati radnoj snazi u smislu njezina ponovnog osposobljavanja i alternativnog zapošljavanja;
- D. budući da su se na Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama u Cancunu 2010. EU i njegove države članice obvezali da će jamčiti „pravedan prijelaz za radnu snagu kojim se stvaraju dostojanstvena i kvalitetna radna mjesta”; budući da se pravednim prijelazom na ekološki održivo gospodarstvo za sve treba dobro upravljati te se mora doprinijeti cilju dostojanstvenih radnih mjesta za sve, socijalnoj uključenosti i iskorjenjivanju siromaštva;
- E. budući da potencijal za rast „zelenih” radnih mjesta ometa nedostatak vještina koji je prouzročen brojnim činiteljima;
- F. budući da postoje jasni dokazi da prijelaz s oporezivanja rada na ekološko oporezivanje, ulaganje u energiju i učinkovito korištenje resursa te razvoj lanca opskrbe jasnom industrijskom strategijom pozitivno utječu na stvaranje radnih mjesta;
- G. budući da jasni, fiksni, srednjoročni i dugoročni ciljevi mogu biti važni pokretači promjena i da u tom pogledu propisi EU-a imaju važnu ulogu; budući da bi ciljano ulaganje koje vodi do otvaranja radnih mjesta trebalo proizaći iz jasnog političkog okvira politike i biti dosljedno njemu;

¹ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0584.

² SL C 251E , 31.8.2013, str. 75.

³ SL C 251E , 20.10.2011, str. 6.

- H. budući da su mala i srednja poduzeća važan pokretač zapošljavanja te su predvodnici u mnogim zelenim sektorima, no mogu se suočiti s posebnim poteškoćama u ostvarenju potencijala za otvaranje radnih mjesta tijekom prijelaza;

Put prema zelenom gospodarstvu – prilike za tržište rada

1. naglašava da se prijelazom na održiva društva i gospodarstva, uključujući održive načine potrošnje i proizvodnje, stvara potencijal i za nova radna mjesta i za pretvaranje postojećih radnih mjesta u zelena u gotovo svim sektorima i u cijelom lancu vrijednosti;
2. primjećuje da se prijelazom može ostvariti znatan potencijal za otvaranje radnih mjesta koja ne mogu biti dislocirana, između ostalog u sektorima pogođenim krizom;

Pravedan prijelaz i dostojanstven rad

3. pozdravlja izjavu Komisije da bi se restrukturiranje trebalo izvršiti na društveno odgovoran način;
4. poziva Komisiju i države članice da se obvežu na izradu „pravednog plana za prijelaz” koji će obuhvatiti ambiciozne ekološke ciljeve i jake socijalne zahtjeve, uključujući promicanje dostojanstvenog rada, zdravih i sigurnih uvjeta rada, programa za osposobljavanje i razvoj vještina te jačanje prava radnika na informiranje, savjetovanje i sudjelovanje u pogledu pitanja koja se odnose na održivi razvoj i djelotvorno predstavljanje radnika;
5. Podsjeća da se bi se u revidiranoj strategiji EU-a za zdravlje i sigurnost trebali uzeti u obzir specifični rizici u novim sektorima;
6. ističe da je za predviđanje promjena u zapošljavanju potrebno proaktivno upravljanje transformacijama te da je dugoročno planiranje nužno za osiguranje djelotvornog prijelaza i stabilnog zapošljavanja;
7. primjećuje da se neke regije suočavaju s više izazova od drugih; poziva lokalne i regionalne vlasti te socijalne partnere da zajedno primijene planove kojima se podupiru zajednice i radnici pogođeni promjenama;
8. naglašava važnost sudjelovanja radnika u tim promjenama; poziva da se uključe ekološki predstavnici sindikata kako bi surađivali s poslodavcima na povećanju održivosti na svojim radnim mjestima;

Vještine potrebne za zeleno zapošljavanje

9. pozdravlja alate za razvoj vještina i predviđanja o potrebnim vještinama koje je predložila Komisija; naglašava, međutim, da su potrebne ambicioznije mjere;
10. poziva države članice i regionalne vlasti da uključe socijalne partnere i ustanove za osposobljavanje te da donesu i provedu strategije za razvoj vještina u cilju poboljšanja općih, sektorskih vještina i vještina karakterističnih za pojedina zanimanja;
11. primjećuje da bi se tim strategijama trebali utvrditi nedostaci potrebnih vještina i ciljani

programi za strukovno i cjeloživotno osposobljavanje; naglašava potrebu da se radnici koji su tehnološki višak i niskokvalificirani radnici za koje postoji opasnost da budu isključeni s tržišta rada aktivno uključe u strategije; naglašava da je potrebno poduzeti mjere za smanjenje neravnoteže spolova u određenim sektorima;

12. poziva države članice da integriraju održivi razvoj te ekološke kompetencije i vještine u sustave osposobljavanja i obrazovne sustave; podsjeća na važnost vještina u području znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (tzv. vještine STEM);
13. naglašava potrebu za ciljanim djelovanjem javnih tijela i službi kako bi se riješio problem nedostatka potrebnih vještina; poziva države članice da osposobe osoblje u tijelima i službama za zapošljavanje za integriranje vještina potrebnih za zeleno zapošljavanje u politike povezane s tržištima rada;

Dosljednost politike za potpuni razvoj potencijala za otvaranje radnih mjesta u održivim gospodarstvima

14. poziva Komisiju i države članice da donesu ambiciozne i integrirane regulatorne, fiskalne i financijske okvire kako bi se jamčilo održivo ulaganje i poticale inovacije uz potpuno iskorištavanje potencijala za zapošljavanje koji donose te promjene; ističe da bi politike trebalo osmisliti u okviru dugoročnih scenarija koji obuhvaćaju obvezujuće ciljeve kada je potrebno i pokazatelje kojima se mjeri napredak u njihovom ostvarenju;
15. naglašava potrebu za dosljednim politikama kojima se promiče proizvodnja obnovljive energije i energetska učinkovitost u cilju poticanja lokalnog razvoja i otvaranja lokalnih radnih mjesta;
16. poziva države članice da u potpunosti poštuju i provode nove odredbe revidiranog zakonodavstva EU-a o javnoj nabavi te da proaktivno uvedu ekološke i socijalne kriterije u svoje politike o javnoj nabavi u cilju otvaranja održivih radnih mjesta;
17. poziva Komisiju da ispuni preuzetu obvezu i predloži ambicioznije zakonodavstvo o otpadu kojim bi se u potpunosti i bez odgode iskoristile mogućnosti zapošljavanja u kružnom gospodarstvu;
18. poziva Komisiju da iskoristi Europski semestar i reviziju Strategije Europa 2020. za pružanje podrške otvaranju zelenih radnih mjesta; poziva Komisiju da izda preporuke po državama članicama kojima bi se doprinijelo većem zapošljavanju i manjem ekološkom otisku, uključujući prijelaz s oporezivanja rada na ekološko oporezivanje i postupno ukidanje kontraproduktivnih poticaja do 2020. godine;
19. poziva Komisiju da obnovi svoje obveze u okviru Strategije Europa 2020. te da odmah objavi svoju reviziju koja se provodi u sredini razdoblja; poziva Komisiju da kao vodeće ciljeve postavi kvalitetno zapošljavanje i učinkovito korištenje resursa; poziva Komisiju da predloži ambicioznije socijalne i ekološke ciljeve za 2030. i 2050. godinu;

Ulaganje u otvaranje održivih radnih mjesta

20. poziva Komisiju i države članice da promiču kvalitetna ulaganja usmjerena na stvaranje

društvene koristi; poziva Komisiju i države članice da usmjere ulaganja u područja s pozitivnim učinkom na tržište rada u cilju otvaranja dostojanstvenih radnih mjesta i borbe protiv nezaposlenosti;

21. ističe činjenicu da se ulaganjem u energetske učinkovitost promiče otvaranje lokalnih radnih mjesta i lokalni gospodarski razvoj te da je osiguranje energetske učinkovitosti u zgradama najisplativiji način za dugoročna rješenja energetskog siromaštva;
22. preporučuje da se ciljevi povezani s klimom, obnovljivom energijom i energetskom učinkovitošću smatraju investicijskim ciljevima;
23. poziva države članice da u potpunosti iskoriste mogućnosti koje pruža pravni okvir za Europske strukturne i investicijske fondove i drugi izvori financiranja EU-a za promicanje održivih projekata i poticanje zelenog zapošljavanja;
24. poziva Komisiju i države članice da iskoriste poslijeižbornu reviziju višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) 2016. za promicanje zelenog prijelaza naših gospodarstava;

Mala i srednja poduzeća (MSP)

25. podržava ciljeve Zelenog akcijskog plana za mala i srednja poduzeća i mjere usmjerene na njih koje su predložene kako bi se poboljšala učinkovitost korištenja resursa, pružila potpora zelenom poduzetništvu, iskoristile mogućnosti za zelenije lance vrijednosti i olakšao pristup tržištu za mala i srednja poduzeća;
26. primjećuje da su mala i srednja poduzeća ključni pokretači u otvaranju radnih mjesta u Europi; ističe da su mala i srednja poduzeća suočena s posebnim izazovima prilikom iskorištavanja mogućnosti za otvaranje radnih mjesta tijekom zelenog prijelaza, posebno u pogledu pristupa financiranju i osposobljavanju, ali i pri uklanjanju nedostataka potrebnih vještina; poziva Komisiju i države članice da poduzmu ambiciozne mjere kako bi se podržalo i olakšalo otvaranje zelenih radnih mjesta u malim i srednjim poduzećima, uključujući ciljano informiranje, podizanje svijesti, tehničku pomoć te pristup financiranju i mjerama za osposobljavanje;
27. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.

EXPLANATORY STATEMENT

The Commission's Green Employment Initiative¹ was published in July 2014, together with the Green Action Plan for SMEs² (also covered in this report) and the Communication on the Circular Economy.

The Initiative aims to build on the 2012 Staff Working Document 'Exploring the employment potential of Green Growth'³ - part of the Employment Package - which highlighted that up to 20 million jobs could be created by 2020 in the green economy and takes account of the Employment Guidelines, which call on Member States to: *...foster job creation, including in the areas of care and green employment.*⁴

There is an issue as to how to define what is meant by 'green' jobs, particularly when trying to track their development for statistical purposes. The ILO says that green jobs are *decent jobs that*:

–Reduce consumption of energy and raw materials

–Limit greenhouse gas emissions

–Minimise waste and pollution

–Protect and restore ecosystems

It was put to your Rapporteur by a number of contributors to this report, including UEAPME and Professor Paul Ekins of UCL that it would be more helpful to think within an overall context of 'greening the economy' as being more appropriate in terms of products, processes and services and that this needs to be mainstreamed in all policies: fiscal, employment, labour market, education and training, research, innovation, climate and energy policy.

The green economy takes as its background a number of challenges outlined by the Commission: 'The inefficient use of resources, unsustainable pressure on the environment and climate change as well as social exclusion and inequalities...'⁵ social pressures well-known to this Committee, as is that of high unemployment. These challenges will obviously affect the world of work. For example, the major supermarket chain, ASDA estimates that 95% of its fresh produce is at risk from climate change, one third at serious risk⁶.

The need to mainstream thinking was reflected in a key demand put to your Rapporteur by many contributors: the need for a coherent, comprehensive policy framework that would provide a predictable environment for training and investment. Inconsistent policy and

¹ Green Employment Initiative: tapping into the potential of the green economy COM (2014) 446 final

² Commission communication 'Green action plan for SMEs' COM(2014)440

³ Commission staff working document 'Exploiting the employment potential of green growth' SWD(2012) 92 final

⁴ Council Decision [2010/707/EU](#) of 21 October 2010 on guidelines for the employment policies of the Member States [Official Journal L of 24.11.2010].

⁵ Green Employment Initiative: tapping into the potential of the green economy COM (2014) 446 final

⁶ Preparing for the Perfect Storm - skills for a sustainable economy, IEMA, 2015.

incentives were frequently cited as blocking progress, restricting the employment potential. Such policy also has to look long-term: buildings erected now could stand for the next fifty years so need to meet the highest standards of energy efficiency and sustainable construction; investment in major renewable energy installation needs to look beyond 2020 etc.

Three key drivers of job creation, known to be effective, were identified by Professor Ekins and others and have been proposed by both Commission and Parliament at times, but with inadequate follow-through:

- Environmental tax reform - shifting the tax burden from employment to environmental costs, but ensuring it is not regressive in effect. This could be further enhanced through the ongoing use of the Semester process and national recommendations. In order to be consistent, there should also be efforts made to remove counterproductive subsidies which support polluting or carbon intensive sectors
- Energy and resource efficiency. The EP has consistently highlighted the potential in this area, not least in addressing energy efficiency while combatting fuel poverty through a comprehensive insulation programme¹. Estimates for the employment effect of the Energy Performance of Buildings Directive² pointed to the creation of a possible 2 million jobs, many of which would, by definition, not be off-shored and the Energy Efficiency Directive added further impetus. However, the effects can only be felt if the Directives are effectively implemented (and that may require stronger enforcement mechanisms) and backed by the necessary investment and training. There is considerable demand for improved resource efficiency: UEAPME pointed to Eurobarometer data showing that 93% of SMEs are taking at least one action to be more resource efficient³.
- Developing the supply chain, so that the EU benefits from all stages in terms of employment and economically. There is a clear need for an industrial strategy which directs and encourages investment in, for example the renewables industry, which could bring more employment to rural and former industrial areas. Supply chain development is also necessary to drive change and ensure that all parts of a business are able to respond to challenges. Many companies do not engage with supply chains on emissions, climate change-proofing or on resource efficiency.

In bringing about this transition to a green economy, workforce engagement is crucial. Some sectors will undergo considerable change, even decline, and managing that change will be more positive with the provision of effective support, retraining and possible change of production. EU Funds have an important role to play here if they are used efficiently. At the sectoral level, European Works Councils have an important role in managing change.

¹ European Parliament resolution of 11 June 2013 on social housing in the European Union (2012/2293(INI))

² Directive 2010/31/EU of the European Parliament and of the Council of 19 May 2010 on the energy performance of buildings

³ Flash Eurobarometer 381 -2014

Workforce participation is also about helping to create opportunities. ‘Green reps’, the equivalent of health and safety reps can be useful in leading awareness and change, as demonstrated in the TUC Report, ‘The Union effect’.¹ PHS Group, for example, has established a network of environmental champions, equipped with the right skills and expertise, as well as the opportunity to gain accreditation for those skills, they have helped reduce lighting costs and made significant progress in recycling and recovering materials.

Workforce engagement is also important because work should be decent work: fairly paid, with good working conditions and a sound health and safety ethos. Industrial relations in some green sectors are rather weakly developed at both employer and employee levels and new sectoral social dialogue should be encouraged. The revised Health and Safety Strategy should take account of new or changing risks in developing sectors.

When companies want or need to take action to make their business more sustainable, many are not confident about managing either risk or the change process or may discover that they cannot find workers with the necessary skills. The Commission Communication makes a number of positive proposals and we need a comprehensive approach, which instils an appreciation of the need to understand why sustainability matters to business and to society as a whole. There needs to be a general awareness of the principles of sustainability at the school level and there is still a lack of students specialising in STEM skills, especially girls - an ongoing problem. We heard from the UK’s NUS that 60% of first year university students surveyed are interested in learning more about sustainability, regardless of their course of study. This interest needs to be developed and generic skills instilled if we are to mainstream green work: learners are willing to collaborate in designing appropriate courses. As the NUS pointed out, if we are looking for leadership on these issues, 80% of the world’s leaders have been to university - what happens there can shape the future.

There is also much that can be done at the sectoral level, as EUROFER’s ‘GreenVET’ project has shown.² By providing in-depth training about the legislative and technical context (including resource efficiency) within which the steel industry works it is hoped that such accredited training will allow greater mobility within the sector and a transference of expertise. We should also be looking to the validation of formal and non-formal learning outcomes as well as the recognition of validation as a tool to bridge the gap between labour market demands and available skills - as was pointed out to your Rapporteur, many workers gain skills through ‘doing’ but these are never formally recognised, which becomes a barrier to promotion. Skills Councils can play an important part in ensuring the updating of curricula for sectoral and specific skills needs and also responding to market developments. But there is a need for an overarching Skills Roadmap and all actors need to be involved, from careers advisers, employment services (the European PES network can make an important contribution) through to training providers (including local authorities), social partners and government.

However, training needs to be accessible, affordable and available throughout an individual’s working life. Skills gaps are not only occurring at entry level but often at the level of project management, as in building engineers for example. The EWEA considers there is currently a

¹ The Union Effect - greening the workplace, TUC

https://www.tuc.org.uk/sites/default/files/The_Union_Effect_Greening_The_Workplace_Covers_2014_All.pdf

² http://www.gt-vet.com/?page_id=18

skills gap that could lead to a shortfall of some 15,000 skilled workers by 2030. The skills shortage is likely to be greatest in operations and maintenance roles, which is hindering local and regional job creation in rural areas with wind farms - areas that often lack employment opportunities. It takes time to create an experienced workforce.

We could also build-in a more dynamic approach to those currently unemployed through innovative approaches: unemployed construction workers could be paid to replace workers attending training courses; graduates with sustainability skills could be placed for a period of time (on a paid basis) with companies or organisations wanting to develop their sustainability practices: such a scheme in the UK has created over 50 jobs so far as organisations have decided to keep their placement staff.

However, investment and appropriate incentives in line with a comprehensive and stable policy environment are crucial if we are to see a genuine green economy rather than the current patchwork of initiatives. The new EFSI offers another opportunity for such targeted, quality investment based on the partnership principle, as does intelligent use of other EU funding as set out in the Commission Communication: we know that building renovation offers a good return in terms of jobs for investment as well as energy saved. This is not to forget that other sectors, such as social care, are also in need of investment in decent work. As ENSIE and RREUSE pointed out, the social economy has also demonstrated that it can provide a considerable number of jobs in repair and re-use and contribute to social inclusion. Procurement policy also has a role to play in terms of using sustainable (green and social) clauses for responsible purchasing. The UK's Social Value Act offers an interesting example¹.

Investment is also needed to drive the necessary innovation in an EU industrial policy, designed to make the EU the most resource-efficient economy in the world, while developing active strategies to ensure social transitions are well-managed with benefits spread within the EU.

SMEs can face particular difficulty in terms of transition. The OECD considers that their adaptation to environmentally sustainable practices, in both manufacturing and services, is a key to a successful transition but considers that it is of concern that most SMEs appear to have very little awareness about the future needs for green skills and their investments in green training are very limited². These difficulties need a specific response, building on the Green Action Plan for SMEs starting from targeted information and awareness raising, through appropriate assistance to move to greener products and processes as well effective incentives. A comprehensive supply chain approach also has a role to play, where scale can be used to provide training and other benefits. Regional and local authorities also have a role in such support as do financial institutions.

It is clear that the world of work is already being affected by major global trends but that the EU response so far has not resulted in a comprehensive response. To make sure we can maintain and extend employment opportunities and job creation, we need a comprehensive, joined-up response from the policy level to core training. Time is of the essence as we are losing opportunities now to other parts of the world and failing to fully equip our workforce for the challenges we already face. The Commission Communication provides some of the

¹ Public Services (Social Value) Act 2012 <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2012/3/enacted>

² The jobs potential of a shift towards a low-carbon economy, OECD

answers but it will require all EU Institutions to play their part if we are to really make the transition necessary.